

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefon 788-789.

Politikai naplajap

Egyes szám ára 1000 korona. Előfizetési ár egy hóra 20000 K

Egyforma mértékkel!

Budapest, április 3.

A fővárosi pénzintézetek bankvezérei megsértődtek a kereskedelmi miniszternek egy rájuk vonatkozó intelme miatt, amely úgy látszik nagyon az elevenükre tapintott s a vélt sérelemmel szemben ők egy értekezletükön olyan hangoknak adtak szárnyat, hogy amennyiben a vállalatok az új pénzügyi törvényes rendelkezések által az általuk kifogásolt módon sajátjának, nem fog tehetségükben állni az aranykölcsön március 31-éig történő beszolgáltatása. Engedelmet kérünk azért, hogy kimondjuk a szót: az ilyen fenyegetőzés akkor, amidőn a társadalom minden rétegének lelkiismerete az állam és a haza megmentésére való áldozatkész sietést parancsolja, a legnagyobb mértékben visszatetsző és csak arra alkalmas, hogy a közhangulatból még nagyobb ellenérzést váltson ki a bankok ellen. Walkó miniszter valószínűleg arra tett célzást, hogy azok az intézmények, amelyek évek óta a vagyongyarapításnak éppen akkora lehetőségeit merithették maguknak az ország kényszerhelyzetéből is lerongyolódott pénzügyi állapotából, amilyen mértékben teher hárult a drágulási folyamattal szemben kevesebb ellenállásra képes középtársadalomra, hogy azok a bankok és azok a pénzügyi körök fokozott erkölcsi kötelezettséget kell, hogy érezzenek az ország szanálásának megvalósításával szemben. A miniszterelnök jól tudta, hogy miért kéri a bankoktól a nagyobb áldozathozatalt. A bankok pedig, amikor az arany beszolgáltatását vállalják, hallgatólagosan elismerik azt a tényt, hogy évek óta nekik alkalmuk volt aranyalapot gyűjteni, amidőn kisembereknek ezt tenni tilalom alatt állott. De nem hánytorgatva fel az elmúlt idők, a közvéleménynek ép úgy mint a kormánynak általános örömeire szolgál, ha a bankok végre a hazafias állásfoglalásnak őkük elvart mértékét nem tagadják meg s az aranykölcsönt rendelkezésre bocsátják arra az időpontra, amikor azt az állam helyzete megkívánja.

Igaz az, hogy a szanálási programnak csak úgy lehet haszna és eredménye, ha az ország talpraállításából minden társadalmi réteg egyként veszi ki a maga részét s ha a bankok, kereskedelem, ipar és mezőgazdaság az önmaga érdekét is szolgáló jobb közgazdasági jövő

megalapozása céljából úgy kéri a kötelességteljesítésben való osztózást, mint amilyen önfeláldozással

leteszi minden polgár ember is adója alakjában a haza oltárára a maga hozzájárulását.

Az új törvény szerint reggel 9 órakor kezdődik az iskolai oktatás

Elfogadta a nemzetgyűlés a középiskolai reformot. — Klebelsberg miniszter beszéde. — Marad a numerus klausus.

Budapest, ápr. 3. A nemzetgyűlés mai ülését Szcitovszky elnök háromnegyedtizenegy órakor nyitotta meg.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter válaszolt a beszédekre és egybefoglalta a vita anyagát. A népoktatás kérdésével, igenis, behatóan foglalkozik, de erre vonatkozóan nem is jön javaslattal. Új iskolaépületekre és új tanítói állások szervezésére van szükség. Erre vonatkozóan hiába jön javaslattal. Ez elsősorban a fedezet kérdése. Már tíz évvel ezelőtt rámutatott arra a hibás kulturpolitikára, hogy az elemi iskolákat mind a nemzetiségi vidékekre viszik, a színmagyar vidékeket pedig iskola nélkül hagyják. A trianoni békeszerződés most elszakította az állami iskolák legnagyobb részét és mi itt állunk a nagy Alföldünkkel iskolák nélkül. Ezért őt felelőssé tenni nem lehet. Elmondja, hogy minisztersége alatt hány iskolát építtetett és hány tanítói állást szervezett. Mindent elkövet, hogy az arany költségvetésbe a népoktatás építésére minél nagyobb tételt vétessek fel. — A mezőgazdasági középiskolák felállításának nehézségeit teszi szóvá, majd a női középiskola kérdésére tér át és a nőnevelés problémájával foglalkozik. Legfontosabb probléma — ugymond — az, hogy miként tudunk a nőnevelésre. A tanárképzés kérdéséről beszél és megállapítja, hogy ez a kérdés nem tartozik a javaslat keretébe. Ezt a nyári szeptember előtt külön javaslatban szándékozik a nemzetgyűlés elé terjeszteni. De nemesak arról kíván intézkedni, hanem a tanár-továbbképzésről is.

Kifogásolták, hogy nincs a törvényjavaslatban a numerus clausus eltörlése.

Ismételten kijelenti, hogy elvi ellensége a numerus claususnak, bár megjegyzi, hogy nem szabad intelligenciát tultermelni, mert nincs elhelyezkedési lehetőség.

A magyar tanári kar iránt a legnagyobb elismeréssel van azért, mert szűkös viszonyok között a legnagyobb megbízhatósággal teljesítik hivatásukat.

Intézkedett a tanári státus fizetésrendezéséről. Adatokat olvas fel arról, hogy különböző fizetési osztályokba hány tanárt neveztek ki.

Ami azt a kérdést illeti, hogy a kommiun idején kompromittált tanárok ügyét újra átvizsgálja, kijelenti, hogy ezt nem teszi.

— Egyes megokolt esetekben azonban kivételt tesz.

Ezután bejelenti, hogy az ellenzék ama kívánságát, hogy az iskolai oktatás délelőtt 9 órakor kezdődjék, elfogadja. (Helyeslés.) Kéri a javaslat elfogadását. (Taps az egységes pártan.)

Klebelsberg Kunó gróf összefoglaló beszéde után a javaslatot a nemzetgyűlés általánosságban elfogadja.

Következett az egyes határozatok felett való szavazás.

Tizenhárom határozati javaslatot adtak be. A nemzetgyűlés Meskó Zoltán határozati javaslatán kívül valamennyit elvetette. Csak a Meskó Zoltánét fogadta el, amely télyiz idején a 9 órai iskolakezdest indítványozza. Az elvetett javaslatok között van több amely a nu-

Horthy kormányzó az ujjaépített Tisza-hid felavatásán.

Abádszalók, ápr. 3. Kisterge—Kisujszállás közötti vonalon Kis-kőre és Abádszalók vasutállomás között a vasúti hidat, amelyet annak idején a románok felgyújtottak és felrobbantottak, most ujja építettek és ma délután 1 órakor ünnepélyes keretek között átadták a forgalomnak. A hid 732 méter és így jelenleg Magyarország leghosszabb vaszerkezettű hídja.

Az átadási ünnepélyen megjelent nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és felesége is. Az ünnepély színhelye a Tisza balpartján levő hídfőnél volt ahol vastraverzekből készített diadalkapu állott. A kaput és a hidat fénylőbombokkal és nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel. A hídfőnél az ünnepélyen előkelő közönség jelent meg. Előv Walkó Lajos kereskedelmi miniszterrel.

Pontban 1 órakor érkezett meg a Turán-különvonat a Tisza balparti hídfőjéhez. A Máv. gépgyár dalardája a vonatot a Himnusszal fogadta. A jelentkezések után Alexander Imre alispán üdvözölte a kormányzót.

Az elmúlt évtizedben — válaszolt a kormányzó — a pusztulás lett mra az egész világon. A mi szegény hazánkon is végig seper a rombolás szelleme és a megcsontított ország ma is ezer sebtől vérzik. Törhetetlenül hiszem, hogy a csendes de feltudatos megfeszített munka megfogja gyógyítani, befogja hegeszteni a balsors ütötte

merus clausus eltörlésére, a tanárok szolgálati pragmatikájára és a kommiun után hozott legyelmi ítéletek revíziójára vonatkozik.

A társas háztulajdon.

Attérnek a társas háztulajdonról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Pesthy Pál igazságügyminiszter: Az az álláspontja, hogy amikor az életviszonyok gyors ütemben változnak, nem lehet maradandó törvényalkotásokkal ezeket az életviszonyokat szabályozni. Nagy koncepciójú javaslattal nem kíván a Ház elé jönni. A javaslat azt célozza, hogy többek egyesülése folytán új lakások épüljenek, miáltal a lakásínség enyhülne. A fogadók felelőségéről szóló törvényre szükség van azért, mert a háboru után megeléknült forgalom következtében kevésbé megbízható egyének vették kezükbe a szállodákat és vendéglőket. A polgári eljárásban vonatkozó javaslatban nincsen semmi új, csupán törvényileg szabályozza az eddig rendeletileg fenállott szabályokat. Kéri a javaslat elfogadását.

Erdőy-Harrach Tihámér előadó ismerteti a társas háztulajdonról szóló javaslatot.

A nemzetgyűlés általánosságban vita nélkül el is fogadja a javaslatot.

sebeket. Egy ilyen seb gyógyulását ünnepeljük ma. Egy újabb pontor állott helyre a normális élet vérkeringése. Minden ilyen eredményben szimbólumot látom a nemzet élni akarásának.

Köszönöm szíves üdvözlésüket és örömmel engedem meg, hogy a hid a közforgalomnak átadassék.

A kormányzó ezután bemutattatta magának az építést vezető mérnököket, hosszasan elbeszélgetett velük és elismerését fejezte ki a végzett munka felett.

Ezután a kormányzó kíséretével együtt gyalog átsétált a hídon a Tisza jobb partjára. A jobbparti hídfőnél Izák Gyula alispán mondott üdvözlő beszédet.

A kormányzó a következőképp válaszolt:

— A mai napon egy ujonnan épült hídon megindul ismét a forgalom. Az ország helyreállításának munkájában jelentős lépéssel haladtunk előre. Szorosabban kapcsolódik ismét össze hazánk Isten-áldotta szép vidéke. Amint a gazdasági életben szükség van erre az összeforrásra, epugy szükség van erre a lelkek szempontjából is.

A kormányzót szava, végeztével meleg ovációban részesítették.

Az ünnepség után a Tisza jobbpartján evő terezen villasreggeli volt, amely után a kormányzó Magashazi László őrnagy első szárnysegéd kíséretében Szapári György gróf látogatására a szapári kastélyba bajtatóit.

A forgalmiadó és a lakáskérdés.

A szanálási javaslatok az együttes bizottság előtt. — A forgalmiadó megmarad. — Az aranylakberek 50 százalékáig a lakók fizetik a közüzemet és a kincstári részesedést.

Budapest, április 3. A nemzetgyűlés együttes bizottsága Ráday Geodou elnökelete alatt folytatta a szanálási javaslatok tárgyalását.

Vita a forgalmi adóról.

Az örlési és forgalmi adóról szóló pontnál Sándor Pál kéri a pont törlesztését.

Ha bizottság nem törölné ezt a pontot, kéri, hogy a forgalmi adónál az osztrák rendszert, vagyis az általában alapon való fizetést vezessék be. Kéri az ötödik pont törlesztését is, a mely az 1921. évi 39. te. rendelkezéseit zármentes árúkra is kiterjesztené.

Egri Nagy János szerint a forgalmi adónál történő zaklatásokat el kell törölni. Ha a három év óta kialakult forgalmi adóknak alapul Erdélyi Aladár szerint a szabad forgó paragrafusban a gabonaforgalom megadóztatásáról van szó. Kéri, vegyék be a végrehajtási utasításba azt, hogy a forgalmi adót ne a kincstár, hanem a kereskedők fizessék. Nem fogadja el a Sándor Pál által ajánlott általánosító rendszert.

Biró Pál: Kijelenti, hogy a szociális szempontok is az általánosítás mellett szólnak. Indítványozza, hogy a gabonaforgalom megadóztatására vonatkozó rendelkezéseket töröljék a javaslatból. Biró Vilmos: A gyengébb adóalanyok érdekében kéri, hogy ne a Sándor Pál által proponált adózási rendszert fogadják el, hanem, hogy a forgalmi adót ebben a formában hagyják meg.

Payer Károly: Rámutat a forgalmi adó ellenőrzése körül elkövetett szabálytalanságra. — Tény az, hogy Magyarországon a trianoni szerződés folytán válságos helyzetbe került a gazdaság, a kormánynak mindent el kell követni, hogy ne romtsa, hanem inkább fokozza a munka lehetőségét és olyan gazdasági politikát kell csinálni, amely lehetővé teszi az ipar holdogulását.

Varga Imre államtitkár röviden beszélt a szanálási javaslatokról. A forgalmi adó olyan nagy kárpada az állami bevételeknek, hogy azt eljuttatni lehetetlen. Egyébként ma már Európa minden állama egyformán szerzi a forgalmi adó ellenőrzése körül visszaélés van, azt mondja, hogy a kormány minden panasz alkalmával pontos adatot kér, de eddig minden felhozott esetben kiderült, hogy a panasztevő kereskedő a legnagyobb mértékben visszaél az adóztatással. Az örlési adó megszüntetésével kapcsolatban kijelentette az államtitkár, hogy a gabonakereskedelemben és a malomipar megadóztatása tulajdonképpen nem adóztatás. A régi törvény azért nem vette fel a malmokat és a gabonakereskedelmet a forgalmi adó fizetők közé. — mert a gabonai és örlési adóban már az egész forgalmi adót megfizették.

A pénzügyminiszteriumban már hosszabb idő óta tanulmányozzák a forgalmi adóváltáság kérdését. Az általánosítással is foglalkoznak. A javaslat ötödik pontjának elejét javasolja, egyébként pedig a javaslat többi rendelkezéseinek változatlan elfogadását kéri.

Grof Bethlen István: Arra kéri a bizottságot, hogy ne tárgyalja ezzel a javaslattal kapcsolatban a forgalmi adónak minden kérdését, mert így nem tudnak eredményre jutni. A szakaszt változatlanul elfogadják.

Az üzemi pótlékot a lakók fizetik.

A c) jelzésű szakasz tárgyalása során Wolff Károly kéri, hogy kinek kell fizetni a közüzemi pótlékot és a kincstári haszonrészesedést.

Fass József, népjóléti miniszter válaszában kifejti, hogy mindaddig, amíg a szabad forgalom helyre nem áll, az üzemi pótlékot a lakók fogják fizetni.

A lakáskérdés.

Payer Károly arra kéri a miniszterelnököt, hogy a lakáskérdést mindenkére nézve megnyugtató módon rendezze a kormány. Elismeri, hogy a mai állapot nem maradhat meg, de viszont, a tervezett rendelkezések súlyosak. Európa egyetlen városában sem a lakás felmondása szabaddá tette. Kéri, hogy a lakberek emelését augusztusig rendeleti uton intézzék, de azután találjanak alkalom arra, hogy a kérdést törvényhozási uton intézzék el.

Várnay Dániel: A munkásosztály nem tudja elviselni a nagy lakbért. Helyesli Payer Károly indítványait. Sándor Pál kijelenti, hogy a házbér a közüzemi pótlék nélkül is horribilis összeget fog majd kitenni. Maday Gyula örömmel látja, hogy a kormány a kérdést radikálisan akarja megoldani. Helyesli a lakások felszabadítását, de kéri, hogy a megkötöttséget tartsák fenn legalább annyiban, hogy a háztulajdonos köteles legyen minden lakás céljára alkalmas helyiséget továbbra is kiadni.

Ugron Gábor: A lakáskérdést nem tartja a szanálási javaslatba valónak. Szerinte teljesen elválasztandó a házbér emelkedésétől a házadó kérdése.

Bethlen miniszterelnök felvilágosításai.

Bethlen István gróf miniszterelnök mindenek előtt arra utalt, hogy úgy az egymás után következő kormányok, mint a nemzetgyűlés és annak illetékes bizottságai mulasztást követtek el, amikor nem vették már régén elejét a lakásügy elmérgesedésének. A kérdést már a kommun bukása után el kellett volna intézni. A mai helyzet már olyan, hogy szociális áldozatokat követel abban az esetben is, ha a lakások felszabadítása vezet csak a kérdés megoldásához. **A közüzemi pótlékot és a házhazsónrészesedést addig, amíg a házberek nem érik el az 50 százalékos aranyparitást, a lakók azután a háztulajdonosok fizetik.** Közgazdasági szempontból rendkívül fontos az építkezések nagyobb arányú megindulása és különösen fontos ez a munkásság szempontjából, melynek keresetet tud biztosítani. **A kormány a maga részéről komolyan veszi a munkabéreket egyeztető bizottságokat, a szociáldemokrata képviselők azonban ultimátumként azt követelték, hogy ezek a bizottságok nem egyeztető, hanem döntő bíróságok legyenek.** A külföldön mindenütt, ahol ilyen döntő bíróságok vannak, ez a rendszer csodát mondott, ellenben, ahol egyeztető bizottság formájában működtek, nagy hasznát vették úgy a munkások, mint a munkáltatók. Kéri a szociáldemokrata képviselőket, ne ragaszkodjanak a döntő bizottsági formához, mert ez a kérdés megoldását egyáltalán nem biztosítja. Nem helyén való az a felfogás, hogy az építkezés azért nem indult meg, mert a háziurak a közüzemi pótlékot és a házhazsónrészesedést nagyobb részben ők is leadják. A kormány úgy a házhazsónrészesedés, mint a forgalmi adó körüli vizsátságok megszüntetését tervezi.

A gyengébb egyének védelmére.

Bethlen miniszterelnök a hatodik szakaszhoz új pótlást ajánl, amely a következő:

Felhatalmazatik végül a kormány arra, hogy a gazdaságilag gyengébb egyének érdekében, ha okvetlenül szükségesnek mutatkozik, átmenetileg a határozattól eltérő módon intézkedhessék.

Ez a könnyítés a tisztviselők és a gyengébb egyének részére egy kibocsátandó rendelet keretében fog kifejezést nyerni. (Élénk helyeslés.)

Kínálat lesz a lakáspiacon.

Fass József népjóléti miniszter kijelenti, hogy a lakásokkal üzérkedők ellen nem tud eljárni mindaddig, a míg konkrét dolog nem kerül elébe. Abban a pillanatban, amikor a lakberek elérnek egy bizonyos színvonalra, megszűnnek ezek az anomáliák. Az a felfogása, hogy kínálat fog jelentkezni ez esetben a lakáspiacon. A kormány akciójából 2000 lakás épült fel eddig, de lehetetlen a lakás építkezés kérdését továbbra is államigil adminisztrálni. A bizottság a fejezetet a miniszterelnök által javasolt tödással fogadta el. A bizottság az államháztartás hiányának fedezése céljából felveendő belső kölcsönről szóló törvényjavaslatot észrevétel nélkül fogadta el.

Az ülés este fél 9 órakor ért véget. A bizottság jelentését holnap terjesztik a nemzetgyűlés elé.

A francia hitelezők.

A francia hitelezőkkel szemben fennálló magyar tartozások és az ezzel kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló törvényjavaslatnál Sándor Pál kérdést intéz a kormányhoz, — hogy a javaslat a szanálási programmal milyen összefüggésben van.

Kállay Tibor előadó kijelenti, hogy ez a javaslat nem kiegészítő része a népszövetség programjának. A külföldi hitelezőknek az volt a kikötése, hogy engedményeik ellenében ennek az egyezménynek ratifikálása a népszövetségi szanálási tervvel együtt következzen be.

A tervezett szakaszhoz Wolff Károly szólt hozzá. A szakasz a fővárosi és a vidékiül sulyos rendelkezést tartalmaz, mert e szerint voltaképp pénzügyi ellenőrt kap a főváros.

Befejezték a vitát.

Ezután a Csehszaggal és Olaszországgal kötött megállapodásokról szóló javaslatokat fogadták el a viták nélkül. Ezzel a bizottság a szanálási javaslatok tárgyalását befejezte. A bizottság megbizta az előadót, hogy mind a hat javaslatra kéri a háztól a sürgős napirendre javást. Neubaue Ferenc javasolja, hogy valamennyi javaslat általános vitáját egyesítsék. A bizottság ezek hozzájárul.

A debreczeni kir. törvényszék kérésére felfüggesztette a Ház Reisinger szociáldemokrata képviselő mentelmi jogát,

Budapest, április 3. A nemzetgyűlés ülésének végén mentelmi ügyeket tárgyaltak.

Nagy vita indult meg a Reisinger Ferenc szociáldemokrata képviselő mentelmi jogának felfüggesztéséről. Reisinger a szociáldemokraták ülésén röpiratokat osztogatott, amely miatt a debreceni kir. ügyészség — mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A röpiratban gyalázkodó és súlyos támadások vannak a harcias klerikálisok és a keresztény szociálisták ellen.

Drózdly Győző a mentelmi bizottság javaslatával szemben javasolja, hogy ne függeszessék fel a mentelmi jogot. A röpiratban tudott dolgok vannak.

Széchényi Viktor visszautasítja a Drózdly részéről ért támadásokat. — Szabad folyást kíván engedni — úgy mond — a bírói eljárásnak, hogy a szociáldemokratáknak az aljas indu-

latokra felépített politikáját végrehajtására lehetetlenné tegyék. Ez a röpirat-típus bizonyította annak, — hogy a szociáldemokraták milyen eszközzel dolgoznak. A mentelmi bizottság javaslatát fogadja el, mely kádja Reisingert.

Győrffy Imre szerint a szociáldemokratáknak és Reisingernek nincs közük a röpirathoz. Nem bizonyos hogy Reisinger Ferenc terjesztette volna a röpiratot. — Visszautasítja Széchényi Viktor állításait.

Szilágyi Lajos ugyancsak védelmébe veszi a keresztény szociálistákat és a harcias klerikálisokat. A mentelmi bizottság javaslatához járul hozzá.

Csontos Imre felszólalása után a Ház a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el.

Lingauer Albinnak sajtó útján elkövetett rágalmozási ügyében a mentelmi jogot nem függesztik fel.

Hodzsza cseh miniszter fapanama miatt megbukott.

Prágából jelentik: Hodzsza Mián cseh miniszter az állami farendek körül kiderített panamák miatt állítólag benyújtotta lemondását. Az agrarpartiban nagy felháborodás van ellene, mert legalább is vétkes mulasztást követett el az ellenőrzés tekintetében.

Antiszemita tüntetések Erdélyben.

Nagyvárad, április 3. Ujabbán Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár a főfészke az antiszemita mozgalmaknak. Ma még azok a városok, amelyekben a lakosság nagy százaléka zsidó, szintén színterül a tüntetéseknek, így pl. legutóbb Nagyváradon és Temesváron voltak antiszemita zavargások, amelyek nagy rettegéssel töltik el a zsidó lakosságot.

Nagyváradon a zsidóság őrzőcsapatokat szervezett. Temesváron a purim bált zavarták meg az anti-

A francia hitelezők.

A francia hitelezőkkel szemben fennálló magyar tartozások és az ezzel kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló törvényjavaslatnál Sándor Pál kérdést intéz a kormányhoz, — hogy a javaslat a szanálási programmal milyen összefüggésben van.

Kállay Tibor előadó kijelenti, hogy ez a javaslat nem kiegészítő része a népszövetség programjának. A külföldi hitelezőknek az volt a kikötése, hogy engedményeik ellenében ennek az egyezménynek ratifikálása a népszövetségi szanálási tervvel együtt következzen be.

A tervezett szakaszhoz Wolff Károly szólt hozzá. A szakasz a fővárosi és a vidékiül sulyos rendelkezést tartalmaz, mert e szerint voltaképp pénzügyi ellenőrt kap a főváros.

Befejezték a vitát.

Ezután a Csehszaggal és Olaszországgal kötött megállapodásokról szóló javaslatokat fogadták el a viták nélkül. Ezzel a bizottság a szanálási javaslatok tárgyalását befejezte. A bizottság megbizta az előadót, hogy mind a hat javaslatra kéri a háztól a sürgős napirendre javást.

Neubaue Ferenc javasolja, hogy valamennyi javaslat általános vitáját egyesítsék. A bizottság ezek hozzájárul.

Az ülés este fél 9 órakor ért véget. A bizottság jelentését holnap terjesztik a nemzetgyűlés elé.

A debreczeni kir. törvényszék kérésére felfüggesztette a Ház Reisinger szociáldemokrata képviselő mentelmi jogát,

Budapest, április 3. A nemzetgyűlés ülésének végén mentelmi ügyeket tárgyaltak.

Nagy vita indult meg a Reisinger Ferenc szociáldemokrata képviselő mentelmi jogának felfüggesztéséről. Reisinger a szociáldemokraták ülésén röpiratokat osztogatott, amely miatt a debreceni kir. ügyészség — mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A röpiratban gyalázkodó és súlyos támadások vannak a harcias klerikálisok és a keresztény szociálisták ellen.

Drózdly Győző a mentelmi bizottság javaslatával szemben javasolja, hogy ne függeszessék fel a mentelmi jogot. A röpiratban tudott dolgok vannak.

Széchényi Viktor visszautasítja a Drózdly részéről ért támadásokat. — Szabad folyást kíván engedni — úgy mond — a bírói eljárásnak, hogy a szociáldemokratáknak az aljas indu-

latokra felépített politikáját végrehajtására lehetetlenné tegyék. Ez a röpirat-típus bizonyította annak, — hogy a szociáldemokraták milyen eszközzel dolgoznak. A mentelmi bizottság javaslatát fogadja el, mely kádja Reisingert.

Győrffy Imre szerint a szociáldemokratáknak és Reisingernek nincs közük a röpirathoz. Nem bizonyos hogy Reisinger Ferenc terjesztette volna a röpiratot. — Visszautasítja Széchényi Viktor állításait.

Szilágyi Lajos ugyancsak védelmébe veszi a keresztény szociálistákat és a harcias klerikálisokat. A mentelmi bizottság javaslatához járul hozzá.

Csontos Imre felszólalása után a Ház a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el.

Lingauer Albinnak sajtó útján elkövetett rágalmozási ügyében a mentelmi jogot nem függesztik fel.

Most meg már a frank jarulása okoz bajokat.

Páris, apr. 3. Nemrégben a frank árfolyamának rohamos zuhanása volt a veszedelem, most pedig az idegen valuták hirtelen hanyatlása aggaszja a francia gazdasági tényezőket. A bankvezérek úgy tudják, hogy Németország Newyorkban, Amsterdamban, Bazelben, Zürichben és más forgalmas tőzsdéken hirtelen tömegesen vásárolta a frankot. A francia nagyiparnak súlyos gondokat okoz a frank áremelkedése mert könnyen megakaszthatja az egész kiviteli kereskedelmet.

Gyönyörű nyakkendők Frank Edéné!

Az iparosok küldöttsége Bethlen miniszterelnöknél.

Előterjesztették kívánságaikat. — A miniszterelnök megnyugtató választ adott.

Budapest, ápr. 3. Az Országos Iparospárt ma délelőtt a parlamentben négyes küldöttséggel kereste fel gróf Bethlen István miniszterelnököt. A küldöttséghez a nemzetgyűlés tagjai közül, Heinrich Ferenc, Perlaki György, Örfy Imre, Rubinek István és Egri Nagy János nemzetgyűlési képviselők csatlakoztak.

Bethlen István gróf miniszterelnök Vass József népjóléti miniszter társaságában fogadta a küldöttséget. A küldöttség előterjesztette azokat a kéréseket, amelyeket az Országos Iparospárt a szanálási javaslatokkal kapcsolatban kíván. Kérték, hogy a vagyon és a jövedelmi adó a mai viszonyoknak megfelelően állapíttassék meg. Kicsinynek tartják a 100 ezer koronás létminimumot és kéri annak minden önálló iparossal szemben 150 ezer koronában való megállapítását. Az árvizsgáló bizottság és

az uszorbírósg megszüntetését, a forgalmi és kereseti adónak igazságosabb megoldását és az iparhitelek kiterjesztését.

Bethlen István gróf a következőképpen válaszolt:

— Az iparosság sokat küzdött az utóbbi években és szívesen hajlandó, amennyiben a viszonyok megengedik, méltányos kérésüket teljesíteni. Az a nagy hitelválság, amely az iparosságot sújtotta, a szanálás után szintén el fog tűnni. A kormányzatnak eltökélt szándéka, hogy az államháztartást két év alatt egyensúlyba hozza. A jövedelmi és vagyonadó kirovására vonatkozóan még ebben az évben változtatásokat tesznek, amelyekkel remélik, hogy a jelenleg előforduló igazságtalanságokat ki fogják küszöbölni. A kényszerkölésen volt az utolsó olyan teher, amely a régi bázison alapul.

Tüntető szeretettel fogadta a debreczeni közönség Helga Sailó finn énekművésznőt.

A Csokonai Kör finn-estélye.

A mai est rendezésével a Csokonai-Kör újabb bizonyágát adta, hogy számottevő tényezője Debrecen kulturális életének. A megjelent intelligencia pedig a legnagyobb megértéssel fogadta az északi rokon nép ismertetését és azok képviselőjét Helga Sailó énekművésznőt.

Az est fénypontja kétségkívül a művésznő szereplése volt. Lebilincselő megjelenése, meleg, rendkívül kifejező hangja egy csapásra meghódította nemcsak magát hanem hazája számára is a közönség szívét. Minden számát viharos tapsokkal jutalmazták. De legjobban mégis a ráadásul adott magyar-, különösen kuruc dalokkal fogta meg hallgatói szívét. Meglepő volt, hogy egészen tiszta kiejtéssel és átérzéssel interpretálta a dalokat.

A műsor ezen kiemelkedő pontja körül méltó keretként helyezkedett el a többi szám is.

Dr. Papp Károly megnyitó beszédében méltatta a finn nép küzdelmeit és a rokon magyar nép iránt a háborúban és ma is tanúsított szeretetét. Majd üdvözölte a vendégeket.

Az „ezer tő ország”-ról geográfiai, etnográfiai és kulturtörténeti viszonylatban Ispanovits Sándor

fővárosi igazgató, ki több ízben volt tanulmányuton Finnországban, tartott érdekesítő előadást. Megismertette a közönséggel a finnek hazájának csodás természeti szépségeit, fejlett kulturális életét, kedves népszokásait és világhíres atletikáikat.

Boros Olga zongoraművésznő úgy Helga Sailó énekművésznő mesteri kíséretével, mint az előadott finn zenegyűgyekkel kiválólt nyújtott és teljesen kiérdemelte a tapsokat.

A kollégiumi kántus a tőle szókott precízitással interpretálta Mácsai Sándor vezetésével a finn népdalokat és *nemzeti himnuszt, mit a közönség tüntető felállással fogadott.*

A vendégek holnap a Hortobágyot szándékoznak megtekinteni. Városunkat pedig este hagyják el.

Alpo Sailó szobrászművész, az énekművésznő férje, a finn-magyar barátság lelkes apostola. Pesten tartózkodik s jelenleg Hubay mestert mintázza.

Helga Sailó és Boros Olga művésznő Hodászy huszárszázados és neje vendégszerető házában a magyar nép vendégszeretetének olyan melegségével találkoztak, hogy a legkellemesebb emlékekkel fognak távozni városunkból.

Tokajnál a Tisza folyó elsodorta a gátat.

Nagyobb veszedelemtől nem kell tartani, mert apadás kezdődik.

Budapest, április 3. A befutott jelentések szerint a Tisza és mellékfolyói mind apadni kezdenek. A Hernád, Sajó, Topolya az utolsó 24 órában 40—50 centimétert apadtak és így ezt a vidéket sem fenyegeti veszély. Áradást csak Kun szentmártonról jelentenek.

Tokajból jelentik, hogy ott a Tisza ma reggel 8 méter magasságban elérte a kulminációs pontot. A víz árja tegnap a part egyes helyein elsodorta a gátat. A víz az alsó utcaikba hatott és azok nagyrészt elöntötte, a kerítéseket elsodorta és több ház összeomlott. Az ár a vasúti töltést is elrontotta, úgy hogy a vasúti közlekedés is több óráig szünetelt. Sokkal nagyobb arányú a Felsőmagyarországi árvíz. — Kassáról jelentik, hogy az árterület 60 ezer katasztrális hold. A szakértők szerint az árvíz nem annyira a földeken, mint

inkább a falvakban okozott károkat. Összesen 12 falu szenved az árviztől. Nagy az áradás Zemplén községnél, ahol a Laboreza, Latorca és a Topolya a Bodrgra torkollanak. — Ráb községnél 13 kilométer szélességben a víz medrétől kikapott.

Budapest, ápr. 3. A földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztályának jelentése szerint a Duna árhulláma tegnap este Budapesten 572 centiméterrel tetőzött. A bajor, osztrák és cseh Duna-szakaszokon végig apadást jelentenek. — A Tiszán az apadás még nem állott be. — A Sajó és a Hernád már erősen apad, úgy hogy Szolnoknál az árvíz magassága a múlt heti helyzet alapján jelzett 8 méternél valószínűleg alacsonyabb lesz. A Körösök tovább apadnak, a Maros lassan árad.

A szanálási jelentés holnap a nemzetgyűlés elé kerül.

Budapest, április 3. Mint értesülünk, a szanálási javaslatokra vonatkozó bizottsági jelentést holnap délelőtt terjesztik a Ház elé és ennek kapcsán Bethlen István gróf miniszterelnök és Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter nagyobb beszédben indokolják meg a javaslat gyors törvényerőre emelkedésének szükségét. Az előadók közül Kállay Tibor, Temesváry Imre és Örfy Imre fogják ismertetni a javaslat komplexum egyes részleteit. Nemesak a részvénytársaságok vagyonváltására vonatkozó rendelkezések kerül-

nek megvitatás alá, hanem a leltárak és árúkézletek vagyonváltására és általában az egész vagyonváltás kivételére irányuló rendelkezések.

A fajvédők csoportja április 13-án gyűlést tervez, amelyre már felkérték a szónokokat és ezek közül az első helyen szerepel Nagy Emil, — volt igazságügyminiszter, aki előnek szólal fel. Kivüle még Lendvay István, Friedrich István, Haller István és Gömbös Gyula. Itt említik meg, hogy Francois De Carbonel, az új francia követ ma délelőtt Bethlen grófnál bemutatkozó látogatást tett.

Zita királynő üdvözlőlevele

Kövess tábornagynak.

Bécsből jelenti tudósítónk: Báró Kövess Hermann tábornagy születésének hetvenedik évfordulóját barátai és tisztelői Bécsben lakomával ünnepelték, amelyen 150 tábornok és az egykori monarchia közös hadseregének más tisztsései jöttek össze. Báró Lehar vezérőrnagy átnyújtotta a jubilánsnak Lehar Ferenc új szerzeményét, egy Kövess-üdvözlőt, amelyet a komponista sajátkezűleg írt le hangjegyekre. A lakomán felolvasták özvegy Zita királynő rendkívül megleghangú levelet. Így szól az üdvözlés.

Kedves báró Kövess tábornagy! Születésének hetvenedik évfordulója napján eljuttatom önhöz a magam és a fiatal császárs és királyi szerencsekívánatait s kérjük Önre Isten minden áldását. A fiatal csá-

szár és király március 31-én teljes szívvel fog gondolni az egykori dicsőséges hadvezérére, akit ő csodál s kéri fogja Istent, hogy tartsa meg Önt még hosszú ideig jó egészségben a dinasztia és a súlyosan megpróbáltatott hazá javára. Az Ön lojalitása és hűsége volt erőssége a néhai uralkodónak, aki a legnagyobb bizalommal és minden hajlandósággal elismerte azt. Az elhunyt legfőbb hadúr iránt tanúsított odaadó ragaszkodásáért, a mérhetetlen szolgálatokért, amelyek Ön a legnehezebb időkben teljesített a házáért, a tühéttelen hűségért, amellyel Ön, kedves Tábornagy, a szeretett házáért távol élő kis uralkodó irányában viseltetik, fogadja igaz hálás köszönetemet. Lequeitio, 1924. március 21.

Zita.

Készül a földbirtok novella végrehajtási utasítása.

Beavatott kormánykörökből nyert értesülésünk szerint a jövő hét folyamán sor kerül a nemzetgyűlés által elfogadott földbirtoknovellára. A törvény végrehajtási utasítását most készítik el a földművelésügyi minisztériumban s ezzel néhány nap alatt végeznek, úgy, hogy a végrehajtási utasítás meg fog jelenni a hivatalos lapban.

Egyezmény Németország és Oroszország között.

London, április 3. A Daily Herald jelenti: Oroszország és Németország egyezményt írt alá, mely szerint Németország kötelezte magát, hogy a nemzetek szövetségébe való meghívást mindaddig nem fogadja el, míg a szövetség szervezete úgy nem alakul, hogy Oroszország számára is lehetségessé válik hasonló meghívásnak eleget tenni.

VALÓDI
Gyukits kalapok
választékos ajándékok **FRANK**
IMRÉNÉL Ptc-u. 43. 52

NAGY
husváti kiállítás
a
„Parfümerie Nona”-ban
Szent Anna-u. 1.
Husváti ajándéktárgyak, fény- és parfüm-csodák. Be- és külföldi illatszerek, szappanok, puderek, kölni vizek. Gyári áron alacsony árak.

Gyors! Pontos! Kényelmes!
Ha a 10-93. telefonon rendel
Tűzifát
vagonféltében, mázsáknént, őrszáma vagy aprított állapotban. Azonnal szállít az
Erdélyi Tűzifabehozatati RT.
Füredő utca 2. szám.

Öksösöstyli hullám!
E heti reklám-árak:
Egy nagy mandula szappan 5000
Egy nagy angol szappan — 6000
Egy fogpaszta — 2800
Egy Germandrée puder — 3500
Mosdó szappanok — 1000-1000
Ridikülök — 30.000-1000
Nagy választék elsőrendű kölni, vizekben, parfümökben és fésűárakban.
Horváth Sándor
„ELITE” illatszertára. Manicúr.
Piac-utca 64. szám.

Poloskaintást
felelősséggel vállal vidéken is
Ráthonyi Gábor
m. kir. szab. féregirtó
DEBRECEN, Eötvös u. 118
Eötvös-utca és Csapó-utca sarkán.

LEGUJABB.

Csak egy magyar ellenzéki képviselője van az Erdős-kárpátoknak.

Prága, ápr. 3. A képviselőház mai ülésén felolvasták az Erdős-kárpátokban megválasztott képviselők nevsorát, akiknek mandátumát érvényesnek ismerték el. A magyar ellenzéki pártok részéről csupán Korláth Endre dr. szerepel a listán. A pártvezetőség Árki Ákos mandátumának elejtése miatt panasszal fordult a választási bizottsághoz.

Angliában nem törlik el a halálhűntetést.

London, április 3. Az alsóház 207 szavazattal 136 ellenében elutasította több munkapárti képviselőnek azt a javaslatát, hogy a katonai bűntényekre kiszabott halálbüntetést töröljék el.

A fővárosi kereskedők tiltakozó nagygyűlése a lakásrendelet és vagyonváltás ellen.

Budapestről jelentik: A kereskedők becsújták üzleteiket a vagyonváltás és lakásrendelet ellen rendezendő tiltakozógyűlés tartamára. A tiltakozó nagygyűlést a jövőhét elején fogják megtartani.

Bayros Ferenc meghalt.

Bécsből jelentik: Bayros Ferenc a világhírű rajzoló művész 54 éves korában agydagánát következtében meghalt.

Különösen erotikus rajzai tették híressé. Legnagyobb munkája Dante isteni szíjátékához készített illusztrációja volt.

Ujabb panamát fedeztek fel Csehországban.

Prága, ápr. 3. Rude Pravo egy nagyarányú spiritusz csempézéséről közöl újabb leleplezéseket. Több mint 10 millió liter spirituszról van szó, amelyet bizonyos cégek a Tessen területén tartott népszavazás idején kiviteli engedély nélkül szállítottak. Ebből a visszaélésből az állam több mint 200 milliárd kárt szenvedett.

Olcósh lett a tojás.

Budapest, április 3. A tojásért néhány hétre történt felfüggesztése a piac szempontjából igen jelentős. A tojáskiviteli tilalom mindaddig fennáll, amíg a főváros és a kereskedők a közönség téli ellátására szükséges mennyiséget be nem vásárolják. Ez a tilalom természetesen hozzá fog járulni a tojás árának csökkenéséhez, mert az egész hazai tojáskészletet, amelyet a produkció a magyar piacra dob, a hazai piacoknak kell felvenniük.

Zománcos edények

kicsinyben és nagyban. Lány huzal, kapa áru, kerítésfonat, s idénycikkek kaphatók

SESZINA LAJOS

vaskereskedésében
Piac utca 23. sz.

Letartóztattak egy előkelő társaságbeli hölgyet vízumcsalás miatt.

Budapest, április 3. Néhány nap előtt számos feljelentés érkezett a budapesti főkapitányságra Wagner Istvánné szül. Gregersen Sarolta, a budapesti norvég főkonzul leánya ellen.

A főljelentők az előkelő családból származó uriasasszonyt azzal vádolták meg, hogy fondorlattal megtevesztette őket és előkelő rokoni és baráti összeköttetéseire hivatkozva, ötven, száz és százötven dollárokat csalt ki, hogy ez ellenében amerikai vízumot szerez majd a számukra. A panaszosok hitelt adtak az uriasasszony kezesgető ígéreteinek és mert tudták, hogy Wagner Istvánné csakugyan előkelő családból származik, azt is elhitték neki, hogy kiváló összeköttetéseinek vannak még diplomáciai kö-

rökben is. Wagner Istvánné azonban a dollárokat saját céljaira fordította, de egyetlen megbízója számára sem szerzett amerikai vízumot. A rendőrségre beidézték az uriasasszonyt, akit rövid kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyeztek. Két nap előtt átkísérték az ügyészség fogházába, majd Mann Hugó dr. táblabíró, mint vizsgálóbíró, maga elé vezettette és kihallgatása után fenntartotta vele szemben a rendőrség által elrendelt előzetes fogvatartást.

Wagner Istvánné az előtte kihirdetett végzés ellen felfolyamodást jelentett be, úgy, hogy ügye most a büntető törvényszék vádtanácsa elé került.

Halálos villamos elgázolás a Péterfia-utcán.

Szerencsétlenség vagy öngyilkosság. — Egy szemtanú szerint az elgázolt asszony kezével befodta arcát és úgy ugrott a villamos elé.

Csütörtökön a déli órákban halálos kimenetelű villamos elgázolás történt a Péterfia-utca 68. sz. ház előtt.

Az történet ugyanis, hogy egy 60 év körüli munkáskülső asszony, az egyik oldalról a másik oldalra akart átmenni. Az asszony a Nagy erdő felé robogó 19-es számú villamos elé került és a kerekek oly súlyos sérülést ejtettek rajta, hogy kevéssel a baleset után a szerencsétlen asszony sérüléseibe belehalt anélkül, hogy egy perere is magához tért volna.

Az esetet bejelentették a rendőrségnek. A nyomozás során dr. Tóth Sándor rendőr-segéd-fogalmazó kihallgatta a villamoskocsis vezetőjét Bene Imre villamos kalauzt, aki előadta, hogy teljes sebeséggel robogott kifelé az erdő felé, amikor a Korona-könyvgyár lerakatiának helyiségéből jött ki egy asszony,

aki egyenesen a sínek felé tartott. Ó nyomban rácsengetett és fékezett, azonban hiába való volt minden, mert olyan közelre került a kocsis elé, hogy azt már befékezni alig lehetett.

Egyik verzió szerint a szerencsétlen asszony öngyilkossági szándékból ment a villamos elé, míg mások szerint balesetről lehet szó csupán.

Az elgázolt asszony hulláját becsújtották a bonetani intézetbe.

Délután egy szemtanú jelentkezett a rendőrségen, aki elmondta, hogy látta, mikor az asszony ki-
lépett az üzletből, *egyenesen a villamos sínek felé tartott, kezével letakarta az arcát és szinte ugrott a feléje robogó villamos elé.*

Az esti órákig a rendőrség nem tudta megállapítani a szerencsétlen asszony kilétét.

Gazdasági magvak:

Lucerna, Lóhere, Répa, Bükköny, Angolparie, Kerti pázsit, Cinkorcirok, Kendermag, Mák, Borsó, Lencse stb. valamint:

Erfurti konyhakerti és vésőmagvak

a legizotásabban termő valódi jól bevált fajokban, legolcsóbban kaphatók

KONTSEK GÉZÁNÁL, Debreczen, Kossuth-utca.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK a SPRINGER könyvesboltban.

LISZT

kicsinyben is, előnyös árban kapható a

Hortobágyimalom

telepén, Mester utca végén.

Ugyanott friss tengeridara és csirke tengeridara.

Beköltözhető négy szobát,

előszobát, konyhát, nagy borpincét, nagy udvart, kertet kap, ha a Timár-utca 11. számú házat megveszi. Gazdálkodónak, iparosnak alkalmas.

Husvétra különleges minőségű

I-a prágai sonka

megrendelhető és már is kapható

Granak József K. RT.

fűszer és csemege üzletében

Piac u. 51. Telefon 70.

Nagy választék husveti ajándékokban

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata
Debreczen, Ferencz József-ut 88. sz.

A debreceni Faipar RT elsőrendű gyártmányainak, valamint a debreceni Gőz-
tűrés és Faárgyár RT hajlított buorainak kizárólagos eladási helye Debreczen város területén.

Állandó butorkiállítás: ebédlő, háló, uriszoba és leányzóba berendezésekből, ugyancsak nagyválaszték konyha butorokban is!

Sport

Zugló: Vac 1:1 (1:0.)

A kiesési zónában levő két csapat vasárnapról elmaradt mérkőzését ma játszotta le, amely heves küzdelem után az erőviszonyoknak megfelelően eldöntetlenül végződött. A vezető gólt a Zugló szerezte meg Sefcsik révén. Ettől kezdve óvatos játék folyt. A VAC mindkét félidőben volt, de a Zugló bravurosan védő kapusa a legveszedelmesebb labdát is ártalmatlanná tette. A kiegyenlítésnél mindkét csapat arra törekedett, hogy újabb gól ne essen mert a megszerzett 1-1 ponttal minden valószínűség szerint elkerülték a kiesés veszélyét.

Elmarad az MTK mérkőzése.

Tegnap számunkban ismertettük azokat a tárgyalásokat, melyek a MTK vasárnapi debreceni szereplését célozták, azonban még akkor ismeretlenek voltak a MTK feltételei. A tegnap beérkezett feltételek teljesen teljesen illuzóriussá tették az egész mérkőzést, mert a MTK teljesen üzleti alapra helyezett debreceni kirándulását nem bírják egyesüle-
teink. Így a már nagy érdeklődést keltett hír — sajnos — nem valósulhat meg s a közönség kénytelen megelégedni a rendes bajnoki programmal.

DTE labdarugó szakosztálya

tegnap este tartott tisztújító gyűlésén a következő tisztikart választotta meg: Diszelnök Lélay Lajos, Társelnökök: Keiner Armin, Kardos Géza. Új vezető elnök Nuszbaum Jenő. Fotballigazgató Römer Richard. Főtákar Weisz Béla. Intéző Horváth Endre. Előadó Kacszander Miksa. Ellenőr Székely Andor.

Kerületi vacsora.

A kerület vezetősége tegnap este tartotta első vacsoráját a szezonban. A vacsora, melyen igen sokan jelentek meg, a legveszedelmesebb helyzetben.

Zugló—VAC 1:1.

Tegnap játszotta le a két csapat élet-halál harcát, hogy elkerülje a kiesés veszélyes zónáját. A szerzett egy-egy ponttal a 33 FC—UTSE van nak a legveszedelmesebb helyzetben.

Megváltozott a bírókűldés.

A DEAC—BUSE mérkőzést Weinreb ker. kapitány elutazása miatt Peczkó István vezeti, míg Szoboszló Szabó Kálmán megy ki s a DKASE II.—DEAC II. mérkőzését Káldy Zsigmond vezeti.

DKASE—DEAC

szövetségi díjmérkőzés a nagyerdei pályán vasárnap délelőtt fog megtartani Szabó Kálmán bíráskodása mellett, 10 órai kezdettel.

A DKASE ifj. és I.-b

játékosait felhívom, hogy szombat este a Royál étteremben levő clubhelyiségünkben jelenjenek meg 7 órára. — Ir. téző.

BOCZONÁDI MÉRKÉZETI CIKKEK

eladása **BAKOS vasüzletében**
CSAPÓ-utca 88. sz. Telefon 6—20.

Heller Testvérek BT

Tőzsebizománya.
Arany János-u. 2.
Telefon 11—91.

Helyi részvényeket veszünk.
Tőzsei megbízást
előnyösen teljesítünk.

Hírek

AZ ÖREG „DEBRECZEN”-BŐL

Mi volt az ujság 50 évvel ezelőtt.

Ha az 50 esztendővel ezelőtt, 1874. évben megjelent, lepedő nagyságu „Debrecezen” példányában tovább böngészünk, sok meglepetés és ma már ismeretlen fogalom ejt csodálkozásba bennünket.

Más volt akkor a korszellem, más az élet, más az ujságírás, más még az apróhirdetés is.

Vajjon mit fizettek Hajdu Gábor, Balogh Gábor és Böszörményi István hentes uraimék azért az apróhirdetésért, melyben tudatják a n. é. közönséggel, hogy náluk nem 24, hanem 23 krajcár a dísznóhus kilója. Tíz soros hirdetés egy krajcár differencia miatt.

Az ujságírás lelkiismeretesebb volt. Igaz, hogy 50 évvel ezelőtt élt bűnök, a régi Debreczen, még nagyon sok cikket közölt Kossuth Lajos tollából s előkelő politikai celebritások voltak a munkatársai. A lelkiismeretesség annyira ment, hogy a másnapi számban a legkisebb sajtóhibát is helyreigazították. Külön rovat volt berendezve erre a célra, melyben megírták, hogy a tegnapi tótták nem tótták, hanem látták, etc.

Jelentek meg persze kétes értékű híradások is. Egy hónapban háromszor-négyszer ők is lemondatták a kínai kormányt s legalább kétszer felvonultatták az afgán haderőt a káradó kirgizek ellen, stb.

Nem irtóznak az epéskedéstől sem. Gregus Agostonnak, a híres kritikusnak trágalmatlanul a fejére olvasták egy fiatal kori botlását, mikor Petőfi ellen lépett harcba. Ez az ur 1848-ban még így irt:

„Petőfi pediglen erőlködik vala,
Petőfi pediglen poeta nem vala
Petőfit pediglen olvastam vala,
S nekem ennél nagyobb inségem nem vala.”

Tempora mutantur, jegyzi meg a szerkesztő s igaza is van.

Tolnai János „magánzó” hatalmas Nyilttér-ben tiltakozik egy olyan sajtótudósítás ellen, melyben nem átalják az ő nevéhez az „ügyvéd” ornamentumot fűzni s azt a világ piacára hurcolni. Ma bizony egy cipész segéd sem tiltakozna, még tán az ellen sem, ha a főpincér mindjárt „doktor urnak” szólítaná is.

A régi Debreczen sokat foglalkozik a vidéki élettel. Derecskéről például mindig van egy jó fél hasábos híradás.

A riport még gyermekkorát éli. — Mig például a „Jéghajsz” (koresolya verseny) című közleményben fél hasábsban számolnak be, hogy az első díjat Des Combes Henrik, Krausz N. Leidenfroszt Gyula és Tóth Ödön nyerték meg, addig a Kovács János uram Hatvan-utcai nagy házának a legéséről csak annyit jegyez meg: „Nagy tűz volt a Hatvan-utcán tegnap délután, ugyanezek ekkor egy ékszerüzletet is kiraboltak a szemtelen gazemberek”.

Érdekes, hogy már ebben az időben megtaláljuk a mai Népszórái Főiskola őst. Békésy László, Joó István és Kovács János ismeretterjesztő felolvasásokat tartanak.

A debreczeni pénzüintézetek husz millió korona jótékonyági adót fizetnek.

A szerdai tanácsülésen Vársáry István Javácsnok ismertette a társulati adó alapján, a pénzüintézetekre kirótt jótékonyági adó főbb bevételi tételét. Egy külön bizottság, amelynek tagja volt Wilhelm Emil, Unger Jenő és Szántó Győző dr., március 28-án vizsgálta felül a kivételeket, amit rendben levőnek találtak. A debreczeni pénzüintézetek az alábbi részletezés szerint rójják le a jótékonyági adót:

Magyar Ált. Hitelbank	3.700.000
Leszámitoló s Pénzv. Bank	1.500.000
Nemzeti Hitelintézet	500.000
Angol-Magyar Bank	3.000.000
Belvárosi Takarékp.	1.000.000
Turul Cipőgyár rt.	300.000
Hangya Ipar rt.	200.000
Magyar élelmiszer ker. rt.	500.000
Köztisztv. Fogy. Szöv.	500.000
Singer Varrógép rt.	200.000

Magy. Orsz. Biztosító int. rt.	200.000
Nemz. Balesetbizt. int.	200.000
Fonciére	500.000
Turul Biztosító rt.	100.000
Első Kereszt. Bizt. rt.	100.000
Első Magy. Bizt. Int.	4.000.000
Gazdák Bizt. Szöv.	1.000.000
Magyar Francia Biztosító	500.000
Általános Tiszt. Biztosító	1.000.000
Frankfurti	100.000
Adria	500.000
Bécsi	100.000
Anker	100.000

A debreczeni pénzüintézetek tehát mintegy 20 millió korona jótékonyági adóval járának a közterhek viseléséhez. Ez az összeg, tekintve a bankok egyéb irányu súlyos adózási kötelezettségére, amellest szól, hogy a tőke helyi képviselőit nem lehet áldozatkészség hiányával vádolni.

Kemény János vendéglős, az ifjuság barátja.

Aligha van Magyarországnak még egy olyan híres vendéglője, mint a debreceni Kis Pápa-vendéglő. Sok híres magyar író, többek közt Móricz Zsigmond több regényében írt róla, név szerint megemlítvén tulajdonosát, Kemény Jánost is.

Kemény János 1878. óta „János bácsi” összes vendégei, de főként az egyetemi ifjuság számára.

Békevilágban számtalan esetben megtörtént, hogy 10-12 szegény-sorsu egyetemi hallgatónak adott ingyen ebédet, vacsorát. A háboru és az utána következő súlyos esztendőök sok akadályt gördítettek az ingyen ebéd-akció megvalósítása elé, úgy hogy egyelőre be kellett szüntetni. Hitel azonban maradt „kvantum szatisz”, Nem egy izben megtörtént, hogy a fiatal teologus négy évig hitelbe evett-ivott s csak akkor fizette ki adósságát, mikor valahová megválasztották papnak, stb. A régi ifjuság természetesen mindig a legnagyobb szeretettel őrizte meg „János bácsi” jótékonyágát s egész sereg emléktárggyal halmozta el. A fényképek egy egész kollekciónak tesznek ki. A sok fénykép közt ott van a többek közt a Szabolcska Mihály, gróf Tisza István és sok azóta híressé vált író is; mindegyik sajátkezű, szívvelyes hangu dedikációjával.

Most, hogy valamennyire javult a helyzet, János bácsi ismét megkezdte jótékonykodását. A legelső fiatalembert, ki ingyen kosztot kap Bakos István teológusnak hívják. Az ilyen fiatalembereket János bácsi nem maga választja ki, hanem először megkérdezi az illetékes egyetemi ténylezőket, hogy vajon nem méltatlant ér-e a segítség.

Kemény János szép példát mutatott s mutat fel arra, hogy egy vendéglős milyen szépen tud bekapcsolódni az új nemzedék-nevelés, a kulturális újjáépülés hatalmas munkájába.

Egy megvadult ló Miskolcson legázolta a korzó közönségét

Két súlyos sebesülés, több kisebb sérülés.

Miskolcra jelentik: Tegnapi este rettenetes riadalom volt a Széchenyi utcai korzón, amikor a legnagyobb volt. Hét óra tájban a Hunyadi utcából egy vadul vágató ló fordult ki a Városház-térre. A megvadult ló von egy elszakadt szerszám volt, a melynek egyik istrángja beleakadt a négyes lámpa oszlopába. Ettől a ló még jobban megvadult s eszevesztet irammal rohant neki a Széchenyi-utca felé. Előbb azonban három ismeretlen leányt, akik a Városház-térre át akartak menni a tulsó oldalra, — lökött fel. A Széchenyi-utca felé érve, előbb az uttesten rohant — később azonban a forgalmas gyalogjáróra szaladt fel és ott nyargalt tovább.

A gyalogjárók riadtan menekültek a száguldó ló elől. Sokaknak azonban már nem volt idejük kitérni a veszély elől és a megvadult ló áldozatai lettek. Így lökte fel és taposta meg egymás után Grünbaum Bertalant, aki fején szerzett súlyos sérülést, Kiss József kalandot, aki szintén nagyon súlyos fejsérülést szenvedett — majd Klein Jakabné, Oswald Lajosné, Bretner Károlynét és Nagy Esztert, akik valamennyien könnyebb sérülést szenvedtek. Ezen kívül igen sokan, akik könnyebb sérülést szenvedtek, be sem várva a mentők segítségét, hazá siettek.

A megvadult ló a Grand-szálloda előtt befordult a sötét Kazinczy-utca felé, ahol a rendőröknek, akik a Széchenyi-utcán végig üldözték, sikerült a megvadult állatot elfogni s ártalmatlanná tenni.

A rendőrség megállapítása szerint a ló Rónai Endre vasgyári vendéglős tulajdona. A kocsistól ragadt el, amikor az kifogta és az istállóba be akarta vezetni. A vizsgálatot a tömeges baleset ügyében kedden indítja meg a rendőrség.

A legjobb színekben, a legjobb minőségben

Tavaszi kangarnok méterenként 300,000 K
Angol scheviotok méterenként 240,000 K
nagy választék mosóárakban felöltőszövetekben

Feldheim Imre posztóházaiban Kossuth-utca 6. sz.

NAPI-STRÓFÁK.

A Csanak-cég sikkasztója
Bizony — csacsi vót
Mikor elsikkasztotta azt
A kis tíz milliót.

Jobban megmondhatta
Volna magát elébb,
Hisz' tíz millió utiköltségnek
— Ebbség sem elég.

SKIZ.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

— Templomegyesületi gyűlés. Ma délután 6 órakor a Kollégium dísztermében a Kálvinisták Templomegyesülete (IX) hitvédelmi szakosztálya gyűlést tart, melyen előadást tart: Megyericsy Béla a K. I. E. titkára. Címe előadásának „Református problémák.”

— Uj tolmács a törvénytészen. Az igazságügyi miniszter Vallay Ferenc róm. kath. polgári iskolai tanárt a helybeli kir. törvénytészek mellé állandó hites tolmácsá kinevezte.

— Kultur-délután a Katolikus Otthonban. Folyó hó 6-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kath. Otthon kultur-délutánján az előadó: Beöthy György ap. korm. helynöki titkár lesz. Előadásának címe: Az Otáriszentség és a társadalom.

— Dr. Siegmund Elek előadása Debreczenben. A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségének debreczeni osztálya április 5-én szombaton este fél 9 órakor a vasuti vendéglő külön termében összejövetelt tart dr. Siegmund Elek tiszteletére, amelyre, valamint valamint a szövetség vasárnap délelőtti 11 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó közgyűlésére a tagoknak minél számosabb megjelenését kéri az elnökség.

A hortobágyi szikések ismeretése és javítási lehetőségei címen dr. Siegmund Elek műegyetemi nyilvános rendezés vasárnap délelőtti április 6-án fél 11 órakor a vármegyeház nagytermében előadást tart a mérnökegyesület közgyűlése keretében. Az előadást a mérnökegyesület a mezőgazdasági kamarával közösen rendezi. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

— 370 millió korona a világi társulat nyeresége. A jog és pénzügyi bizottság kedden délután tartott ülésén, mint ismeretes erős kritikával illeték a világi társulat nyereség-mérlegét. Részletes tudósításunkban mintegy 300 millió koronás nyereséget említettünk. Mint a pontos adatok bizonyítják a világi társulat nyeresége jóval nagyobb összeget tesz ki. Ugyanis 370 millió korona a tiszta nyereség.

— Pályázat szaktanítói állásra. Az iparostanonciskolánál üresedésben levő szaktanítói állások betöltését javasolja a felügyelő-bizottság. Két állás betöltése szükséges. Az egyik a Kovács Lajos elmozdításával üresedett meg, a másik újonnan szervezett állás, amikor a tanítói létszámot 7-ről 8-ra emelték, de mindaddig nem töltötték be. A városi tanács elhatározta a pályázat kiírását. A szaktanító a X. fizetési osztály javadalmazását kapja a városi kedvezményekkel.

— Tóth Ferencné temetése. Özv. Tóth Ferencné urnót tegnap temették el nagy részvét mellett, dr. Révész Imre egyházkerületi főjegyző parentálta el mély értelmű gyászbeszéd keretében. A városi dalgyűjtő szivhez szóló gyászénekeket énekelt. Az elhunytat nagyszámú, előkelő közönség kísérte ki utoléc utján a Kossuth-utcai temetőbe.

Milyen idő várható.
Meteorológiai Intézet jelentése.

Hazánkban az eső nem volt nagyobb mértékű. Legtöbb eső Budapesten esett 13 mm-t. Egyébként többnyire csak néhány milliméter csapadékot mértek. A hőmérséklet a középértéket tekintve, néhány fokkal a normális alatt van.

Időprognózis: Még többnyire csapadékos idő várható, lényegtelen növekedéssel.

— Fejbe verték egymást. Az elmúlt éjszaka egyik külföldi korcsmában borozgatók Ferenczy Lajos és Bodnár János Dobó utca 5 sz. alatti lakosok. Hajnal felé járt az idő, amikor fizettek és távoztak elég boros fővel. Az utcára kiérkezve Bodnár Ferenczyt egy ételhordó vassal úgy fejbe sújtotta, hogy az eszméletlenül terült el véres fővel, az utcán. A mentők beszállították a sebészeti klinikára. Állapota nagyon súlyos. Az esetből folyólag megindult vizsgálata során úgy vallottak a verekedők hogy mindketten jó barátok s nem szeretnék ha a verekedés miatt ellenük eljárás indulna.

— Szerencsétlenségek az egyetemi építkezéseknél. Az elmúlt 24 óra leforgása alatt az egyetemi építkezéseknél két szerencsétlenség is történt. Az egyik tegnap délelőtt volt az asztalosműhelyben, ahol az egyik esztergályozó gép leszelle Kozák János asztalos egyik kezének mutató ujját. Sérüléseivel beállították a sebészeti klinikára — A másik baleset az építkezéseknél volt, ahol Végvári László 23 éves Kálman utca 4. szám alatti lakos dolgozott. Végvári az egyik állványon megcsuszolt és sérüléseket szenvedett. Sérüléseivel beszállították a klinikára. Állapota súlyos. Mindkét esetben a rendőrség vizsgálatot indított.

Hirdetmény

a kincstári házasorrendesedés befizetéséről.

A városi adóhivatal közli, hogy az 1924. évi februári bérévnegyedre pótlólag fizetendő 50 százalékos házbér különbözete után járó kincstári házasorrendesedés a házbirokozók által folyó évi április hó 9-ig bezárólag befizetendő a városi adópénztárba.

A befizetéssel egyidejűleg beterveztendő a házbérfizetési pótljegyzék. A befizetés posta útján is eszközölhető. A torlódások elkerülése végett kívánatos is. A posta útján történt befizetéseknél az utalvány szelvényen illetve postai befizetési lapon feljegyzendő mely házak után fizettek a kincstári házasorrendesedés. A befizetések és bevallások kerületenként házanként külön-külön eszközölhetők.

Városi adóhivatal.

5948—5910—924. II.

Árverési hirdetmény.

A Tisza jobb partján levő fűzeses terület bérbeadására.

Debrecen város tulajdonát képező s a Tisza jobb partján Tiszadorogma határában levő fűzeses terület folyó évi április hó 12. napján délelőtti 9 órakor a Városháza kitanácsstermében megtartandó nyilvános árverésen hat évi időtartamra haszonbérbe fog adni. Utójáratainak helye nincs.

Árverési feltételek a tanácsi gazdasági nyoszályban, Városháza I. emelet 26. sz. megtekinthetők.

Debrecen, 1924 március 31.

Városi Tanács.

A Váci-utcai rablógyilkost elfogták.

Oreskovicsné egy gyógyszállóban találták meg. Az elfogatás részletei.

Budapestről jelentik telefonon: A Váci-utcai rablógyilkosság ügyében nyomozó detektívek ma ismét előállították Oreskovicsné mindazon barátait, akikkel a gyilkosság felfedezése előtt való napokban érintkezett. Az előállítottaknál megtalálták a meggyilkolttól elrabolt arany karkötőt, gyűrűt és kisebb ékszereket.

Mind azt hangoztatták, hogy Oreskovicsné, amikor az ékszereket nekik adta, teljesen nyugodt volt, és semmiből sem következtethettek arra, hogy Oreskovicsné milyen uton jutott ezekhez az ékszerekhez.

Vallomásuk megegyezik abban, hogy Oreskovicsné rongosult idegzetű és rendetlenül élő asszonynak mondják. Oreskovicsné lakásán találtak egy fényképet, amely őt 4—5 férfi társaságában örökíti meg. Valamennyien — az asszonyt sem

véve ki — az első pillanatra is megállapíthatóan erősen ittas állapotban voltak.

Nagyon valószínű, hogy a gyilkosságot az asszony exaltált állapotban követte el.

Ma délelőtt kiballgatták Novácsovics József cukrászt, aki elmondta, hogy a gyilkosságról semmit sem tud, az áldozattal már másfél év óta benső viszonyban volt. Ő tartotta el és az ékszereket is mind tőle kapta.

Ma délután egy névtelen levél érkezett a rendőrségre, amelyben a levél írója azt állítja, hogy ma délután látta a fővárosban Oreskovicsné. A levél szerint az asszony állomásán volt.

A főkapitányság a levél vétele után azonnal detektíveket küldött szét, hogy felkutassák a buikáló Oreskovicsné.

B u d a p e s t, á p r i l i s 3. A V á c i u t c a i r a b l ó g y i l k o s s á g g a l g y a n u s i t o t t O r e s k o v i c s B a g u m i n é t m a e s t e 7 ó r a k o r e l f o g t a k é s b e h o z t á k a f ő k a p i t á n y s á g r a. A S z e n t l u k á c s g y ó g y s z á l l ó b a n a d e t e k t í v e k m e g m u t a t t á k a z a s s z o n y f é n y k é p e t a s z á l l ó s z e m é l y z e t é n e k é s a h á z i s z o l g a a f é n y k é p e n f e l i s m e r t e a z t a h ő l g y e t, a k i a 11. e m e l e t 27 s z á m u s z o b á j á b a n l a k i k. A d e t e k t í v e k a h á z i s z o l g á t e l ő r e k ü l d ö t t é k, n é z z e m e g, h o g y a z o t t l a k ó h ő l g y j o b b a r c á n v a n e e g y h o s s z u m ű t e t i f o r r a d á s. A h á z i s z o l g a b e m e n t v a l a m i ű r ű g y e l é s k ö z b e n m e g l á t t a a z a s s z o n y a r c á n y a r c á n a f o r r a d á s t. E r r e o d a í t a z a b l a k h o z, n e h o g y O r e s k o v i c s e l f o g a t á s a k o r a z u d v a r r a v e t h e s s e m a g a t.

Néhány perc múlva hementek a detektívek. A szolgálta intett, hogy a forradás ott van az asszony arcán, arra az egyik detektív odalépett hozzá és így szólt:

— Oreskovicsné, maga meggyilkolta Raffersberg Irmát! letartóztatom.

A meglepett asszony tiltakozni próbált, azt mondta, hogy nem ismeri Raffersberg Irmát. Természetesen hiábavaló volt minden tiltakozás. A detektívek rögtön közrefogták és bevitték a főkapitányságra.

Bevitték az asszony kis csomagját is, amelyet magával hordott. Ebben az a szürke ruha volt, amelyben eltávozott hazulról. Kézitáskájában csak néhány ezer koronát találtak.

A vallatás.

A rendőrkapitány leültette Oreskovicsné és néhány kérdést intézett hozzá. Az asszony tiltakozott a gyilkosság gyanúja ellen, nem akart tudni semiről.

A kapitány erre intézkedett, hogy kísérjék a szobába Oreskovics Kornélt az asszony fiát.

Ebben a pillanatban az asszony, aki eddig teljesen nyugodtan viselkedett *rendkívül izgatott lett, felugrott és néhány artikulálatlan hang után felkiáltott:*

— Őjjenek meg. Én vagyok a gyilkos!

Rögtön ezután így szólt:

— Nem mondtam semmit. Egy embert gyilkoltam meg, akit nem ismerek.

Aztán elhallgatott. Később, noha senki sem szólt hozzá, megint megszólalt:

— Kényszer hatása alatt állottam.

Miközben ezek az izgalmas jelenetek lejátékoztak, kihallgatták Oreskovics Kornélt az asszony ruhájára vonatkozólag. Elmondta, hogy az anyján levő ruha régi ruhája. A feltűnően élénk színű zöld sál a meggyilkolt leány tulajdona.

Oreskovicsné levele a főkapitányhoz.

Éjjel fél három érákor jelenti fővárosi tudósítónk:

Éjjel megjelent a rendőrségen Stejnha dt, a gyógyszerész tulajdonosa és átadott egy levelet, melyet Winkler Irma a szálló szobaleánya talált a 81 számú szobában, ahol Oreskovicsné lakott. A levél az ágyban, a lepedő alá volt rejtve és Marinovics rendőrfőkapitányra k címeezte.

A levélben összefüggéstelen mondatokban azt írja Oreskovicsné, hogy nem ő a gyilkos és a gyilkosságot ő maga is csak szerdán fedezte fel, de bevallja, hogy tudott a gyilkosságról, sőt azt is beismeri, hogy két éjjel a holttesttel egy ágyban aludt.

„Hogy én öltem volna meg”, jajdul fel a levélben, oh édes Istenem, mire nem tartanak képesnek. Azt is bevallja a levélben, hogy az ékszereket ő vette magához és anyagi gondjai miatt panaszkodik.

A rendőrség folytatja a nyomozást.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Péntek, Sybill, B) bérlet, Kádár Böske felléptével.
Szombaton, Pompadour, operette.
Vasárnap délután, Pompadour, operette.
este, Sybill, operette.
Hétlő, Buzakalász, színdarab, A) bérlet.
Bemutató.

GÉSAK.

Kádár Böske, ujonnan szerződött primadonna bemutatkozására tüzte ki műsorra a Csokonai színház a Gésák reprizét. Egy japán teaház történetét angolosan kevert millióban írta meg Owen Hall, a Gésák lírettistája. A játék, mint a többi operettekben, itt is a primadonna körül forog, akinek ebben a darabban egy teaházi énekesnőt, Mimozát kell meg személyesíteni.

Nem hisszük, hogy akár a Gésák szövegírója, akár komponistája a darab megírásánál arra gondoltak, hogy azt primadonnának bemutatkozására szánják. Talán nem is tehetnek róla, hogy mégis ez történt. A Gésák Mimozája szelíd, tartózkodó napkelet gyöngye és nehéz volna arról megállapítani, aki személyesíti, — hogy lehet-e Debrecen csillaga, vagy legalább is primadonnája. A szerep játéki részében tulságosan kevés az akció ahoz, hogy egy bemutatkozó primadonna mindabból, amit egyszerre mutatni szeretne, csak sejtetni is tudna valamit. Hiszen a hosszú kimono még a lábát is eltakarja. Mimozának jóformán egyetlen énekszámja van a második felvonásban, valami — mondjuk — tükör ária-féle, amely megint csak kevés egy primadonna-bemutakozáshoz való bírálatra. Arról az egyetlen japán köntösről, arról az egyetlen áriáról és arról a sok tipegés-topogásról annyit írhatunk, hogy a japán köntös esinos volt, az ária közepes terjedelmű hanggal, alsó regiszterekben kissé nazalisan, középben tisztán, felsőkben talán a tipegés-topogás miatt néhol bizonytalanul esengett. A tip-top többi része szimpatikus volt.

Az előadás a díszletekkel szép külső keretet kapott és a stílusosan öltöztetett és öltözetesen rendezett női karizmélyzet top-típije Unger rendező munkáját dicséri.

A közönség a majdnem megtelt nézőtérrel jól érezte magát és ezt tul sok tapsal bizonyította is. A második felvonás utáni vastapsnál a szereplőket is zavarba ejtette a közönség folytonos „Kovács” kiáltása, — mert nem tudták, kinek szól a himnusz: Kovács Terus Rolli-Pollijának — vagy a beugrott Kovács tenoristának. A sok tapsot kiváltó sikerben sok része volt a kitűnő burlesk komikumot szolgáló Sós Mihálynak is.

Vastapsos színházi est volt tehát a Gésák reprize és Kádár Böske első debreceni fellépte, de ez a vastaps még nem volt az új primadonna napkelti gyöngye....

(Gandor.)

Erdődi Lili megváltik a társulatától. A Csokonai színház sokszor ünnepelt fiatal művésznője, Erdődi Lili megvált a Csokonai-színházától. A művésznőnek az igazgatóság ki sebb szerepeket osztott ki a legközelebbi újdonságokban s ezeket nem volt hajlandó vállalni, inkább szerződése felbontását kérte. Az igazgató teljesítette kérését s így Erdődi Lili e hó 16-tól kezdve nem lesz tagja Kardoss Géza társulatának.

A színházi iroda jelentései:

A közönség kedvence operettje a „Sybill” kerül ma este színré B) bérletben, a cím-szerepben Kádár Böskével az ujonnan

Saját készítésű
FEJEREMUER
készíten és méret szerint
HEIMANN ÉS FRIEDMANN
Piac-u. 10. sz.
kávval szemben.

Megérkeztek
a tavaszi újdonságok úgy női, mi t férfi szövetekben, ki e hirdetést felmutatja
10%-ot kap.
TEGDÉS J.
női és férfi szabó
Pécs-fa-u. 42. sz.

Szerződöttel primadonnával, ki a tegnapi bemutatója alkalmával meleg sikert aratott.

Tisztviselő estben megy szombaton Fial Leó gyönyörű zenéjű, bajos „Pompadour” operettje.

A Csokonai színház tisztelt bérlelti tisztelettel felhívja a színház igazgatósága, hogy a hátralevő szezonra a bérletet egy-összegekben, vagyis 12-12 előadásra fizessék be. Ezzel szemben ha közben (ami most havonta történik) helyáremelés lenne, úgy a bérletet ez nem érintené! A bérletet, illetve a 12 előadásra szóló összeget e héten pénzkészlettel befizetni. A hátralevő bérlet összegeit és a bérletig okvetlenül befizetni szükségesnek, aki havonta akarja tovább is fizetni a bérletet (erre a helyáremelés vonatkozik) az áprilisban 4 előadásra fizet.

Mozgósínházak jelentései:

Vígyszínház és Uránia egyszerűre:

„Zoro és Huru, a strandfotografusok” burleszk. Kísérő „Fix-Fox labiumművészek”. Jön! „A halálvitólas”.

Apollo-mozgó.

„Forgószél kisasszony” tragikomédia 7 felvonásban. Kísérő „Minden jó, ha a vége jó”.

Meteor-mozgó.

Vasárnap „Páris grófrője”, világláger, 2 rész egyszerűre. Jegyélővétel délután 10 óráig.

Csütörtökön „Halálszakadék”.

Felolós szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap nyomdájában.

APRO HIRDEZÉSEK.

ELSŐRENDŰ kárpitos Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hencserek raktáron.

VILLAMOS világítási, csengő, motori valamint telefon berendezéseket, javításokat jótállással, legutányosabban készíti „Elektra” villamossági és erőátviteli vállalat. Hatvan-utca 2. Telefon 895.

HENCSEREK, plüss, szövet, bőr, vászon, diványok, afrikai lószőr matracok, szalon és börgarnitúrák készítenek kaphatók Debreczenszky kárpitosnál. Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

MOSOTT
RONGYOT
VESZÜNK, VARGA
UTCA 5. NYOMDA.

ALLANDÓAN minden nap NYITVA
5 ÓRÁIG
REOGEL a Modern Cabaré

Bölgyek figyelmébe!
A legújabb bécsi modellek megérkeztek
M. Nagy Mihályhoz
Péterfia-utca 8. szám.
Olcsóbb mint bárhol. Női és férfi kalapalkitásokat pontosan eszközől.

Közgazdaság

A pénz olcsóbbodása dacára is lanyha volt a magánforgalom.

A tőzsdei érdeklőségek tegnap leginkább a fizetési nap kötelezettségeinek lebonyolításával voltak elfoglalva. A magánforgalom a heti pénz olcsóbbodása ellenére is igen lanyha volt. Ugy a bankok, mint a magánosok százezeres tételeket is el próbáltak helyezni, úgy, hogy

a hetipénz kamattal a kora délelőtti órákban 2 és háromnegyed — 2 és fél százalék mellett alakult.

Mint hogy azonban a tőzsdecégeknek egyáltalában nem kellett pénz, mert amúgy is jelentéktelen szükségletük nagy részét már napok előtt lefedezték, a kosztkamattal a déli órákban további visszaesést mutatott, egész 2 és egynegyed százalékig.

Kezdetben bizakodóbb volt a hangulat, de déltájban a bécsi tőzsdének lanyhaságáról érkezett hírek hatása alatt az eddigi tartózkodást erős árú kínálat váltotta fel és az összes értékekben, amelyekben a kora délelőtti órákban a tegnapi utóközde kurzusainál egy arnyalattal magasabb pénzájánlat volt, egyre csökkenő árfolyamokon árúkinálat jelentkezett, anélkül azonban, hogy felvevőre talált volna. A lanyhaságra hajló irányzatot az sem tudta befolyásolni, hogy a kosztipénz olcsóbb lett és hogy igen jelentős tételek se tudtak elhelyezkedni, annak dacára, hogy *hogy egy óra után már 1 és fél százalékkal kínálták.*

Néhány tájékoztató árfolyam.

M. hitel 735—40, O. hitel 250, Hazai bank 300, Ker. bank 1700—725, Pesti Hazai 5425, Salgó 800—805, Kőszén

3750, Rima 185, Danubius 4675, Cukor 3900—950, Geordia 630, Spodium 295, Méfter 440.

Zürichi zárta.

Berlin 123, Hollandia 211—35, New-york 573, London 24—65, Páris 3400, Milánó 2625, Brüsszel 28 és hétnyolcad, Prága 1700, Budapest 77 és fél, Belgrád 705, Bukarest 295, Bécs 80 és ötnyolcad, Szófia 410.

A takarékkorona árfolyama.

100 takarékkorona április hó 4-én egyenlő 112 papirkoronával.

Szilárdabb a gabonatőzsde.

A lisztárak változatlanok maradtak, a gabonaneműek irányzata szilárdabb volt, mert a kedvezőtlen időjárás következtében sok vételkedv nyilvánult. A buza körülbelül 5—10 ezer koronával emelkedett.

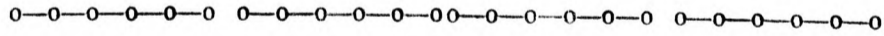
A buza budapesti paritásra 320—325.000 K, a ruza állomárról 260—265 ezer K, a sörárpa Budapesten 250—360.000 K, a zab 260—265.000 K, a tengeri állomárról 230—235.000 K.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 840 darab. Árak: könnyű 21—25.000, közép 22—24.000, nehéz súlyu 22.500—25.000 korona.

Nemesfémpiac.

A nemes fémpiac üzletellen és igen lanyha. Ezüst egykoronás 5800—6150 szinezüst 1420—1500, színarany 48.500—50.500, huszkoronás 325—345.000, platin 280.000 korona.

NEUMANN JÓZSEF
ERKŐ CIPŐÁRUHÁZA PIAC 75.
Nagy választék női, férfi és gyermekcipőkben.
Fehérvászon cipők. Szolid árak. Szandálok.

Mindenféle arcbántalmak
szepítő, pattanás, arc é kézvrösség ellen használjon
Kozró ÉVA arckenőcsőt és szappant
Készíti: **KORZÓ DROGUERIA** Piac-u. 42.
Pipere szappanok és illatszerek nagy raktára.

Tavaszi női felöltő újdonságok megérkeztek legnagyobb választékban

Csoda szép ruhák. Elegáns kosztűmök. Divatos női felöltők covercő, berberli és angol kelméből. Nappa és antilop kabátok
Eredeti párizsi modell kalapok.
A téli szezonból visszamaradt brémes velour, plüss és szörme kabátok olcsón.

Vágja ki! Tegye el! Őrizze meg!

Ha ezt a hirdetést felmutatja

20%

kedvezményben részesül a:

HAJDUSÁGI FÉRFIRUHA ÁRUHÁZBAN

ahol dus választékban kaphatók tavaszi férfi és fiúfelöltők a legújabb divat szerint.

Sport nadrágok
Csikos nadrágok
Gyermek ruhák

Mérték utáni rendelésekre dus választék divatos újdonságokban.

Piac-utca 67. sz.

Tisztviselőknek árkedvezmény!

Közgazdaság

A pénz olcsóbbodása dacára is lanyha volt a magánforgalom.

A tőzsdei érdekeltségek tegnap leginkább a fizetési nap kötelezettségeinek lebonyolításával voltak elfoglalva. A magánforgalom a heti pénz olcsóbbodása ellenére is igen lanyha volt. Ugy a bankok, mint a magánosok százmilliósi tételeket is el próbáltak helyezni, úgy, hogy

a *heliopénz kamatláb a kora déli órákban 2 és háromnegyed — 2 és fél százalék mellett alakult.*

Mint hogy azonban a tőzsdecégeknek egyáltalában nem kellett pénz, mert amugy is jelentéktelen szükségletük nagy részét már napok előtt lefedezték, a *kosztkamatláb a déli órákban további visszaesést mutatott, egész 2 és egynegyed százalékig.*

Kezdetben bizakodóbb volt a hangulat, de déltájban a bécsi tőzsdének lanyhaságáról érkezett hírek hatása alatt az eddigi tartózkodást erős árú kínálat váltotta fel és az összes értékekben, amelyekben a kora déli órákban a tegnapi utótőzsde kurzusainál egy árnyalattal magasabb pénzájánlat volt, egyre csökkenő árfolyamokon árúkinálat keletkezett, anélkül azonban, hogy felvévőre talált volna. A lanyhaságra hajló irányzatot az sem tudta befolyásolni, hogy a *kosztipénz olcsóbb lett és hogy igen jelentős tételek se tudtak elhelyezkedni, annak dacára, hogy hogy egy óra után már 1 és fél százalékkal kínálták.*

Néhány tájékoztató árfolyam.

M. hitel 735—40, O. hitel 250, Hazai bank 300, Ker. bank 1700—725, Pesti Hazai 5425, Salgó 800—805. Köszén

3750, Rima 185, Danubius 4675, Cukor 3900—950, Georgia 630, Spodium 295, Méfter 440.

Zürichi zárlat.

Berlin 123, Hollandia 211—35, New-york 573, London 24—65, Páris 3400, Milánó 2625, Brüsszel 28 és hétnyelcad, Prága 1700, Budapest 77 és fél, Belgrád 705, Bukarest 295, Bécs 80 és ötnyelcad, Szófia 410.

A takarékkorona árfolyama.

100 takarékkorona április hó 4-én egyenlő 112 papirkoronával.

Szilárdabb a gabonátőzsde.

A lisztárak változatlanok maradtak, a gabonamérek irányzata szilárdabb volt, mert a kedvezőtlen időjárás következtében sok vételkedv nyilvánult. A buza körülbelül 5—10 ezer koronával emelkedett.

A buza budapesti paritásra 320—325.000 K, a rozs állomásról 260—265 ezer K, a sörárpa Budapesten 250—360.000 K, a zab 260—265.000 K, a tengeri állomásról 230—235.000 K.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 840 darab. Árak: könnyű 21—25.000, közép 22—24.000, nehéz súly 22.500—25.000 korona.

Nemesfémpiac.

A nemes fémpiac üzletellen és igen lanyha. Ezüst egykoronás 5800—6150 színezüst 1420—1500, szinarany 48.500—50.500, huszkoronás 325—345.000, platiná 290.000 korona.

szereztetett primadonnával, ki a tegnapi bemutakozása alkalmával meleg sikert aratott.

Tisztviselő estben megy szombaton Fali Leó gyönyörű zenéjű, bajos „Pompadour” operettje.

A Csokonai színház tisztelt bérletit tisztelttel felkéri a színház igazgatósága, hogy a hátralévő szezonra a bérletet egyösszegben, vagyis 12—12 előadásra fizessék be. Ezzel szemben ha közben (ami most havonta történik) helyáremelés lenne, úgy a bérletet ez nem érintené! A bérletet, illetve a 12 előadásra szóló összeget e héten pontosan kell befizetni. A hátralékos bérlet összege is péntekig okvetlenül befizetni szükségesnek, aki havonta akarja tovább fizetni a bérletét (erre a helyáremelés vonat. az) az áprilisban 4 előadásra néz.

Mozgósínházak jelentései:

Vigszínház és Uránia egyszerre:

„Zoro és Huru, a strandfotografusok” burleszk. Kísérő „Fix-Fox labýművészek”. Jón! „A halálvitótlás”.

Apollo-mozgó.

„Forgószél kisasszony” tragikomédia 7 felvonásban. Kísérő „Minden jó, ha a vége jó”.

Meteor-mozgó.

Vasárnap „Páris grófnője”, világsláger. 2 rész egyszerre. Jegyelővétel délelőtt 10 óráig.

Csütörtöki „Halálszakadék”.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap nyomdájában.

APRO HIRDEZÉSEK.

ELSŐRENDEŐ kárpitos Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hencserek raktáron.

VILLAMOS világítási, csengő, motor valamint telefon berendezéseket, javításokat jótállással, legutányosabban készíti „Elektra” villamossági és erőátviteli vállalat. Hatvan-utca 2. Telefon 895.

HENCSEREK, plüss, szövet, bőr, vászon, diványok, afrik lószőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készíten kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat juttanyos áron vállalok.

MOSOTT
RONGYOT
VESZÜNK, VARGA
UTCA 5. NYOMDA.

ÁLLANDÓAN minden nap NYITVA
5
REGGEL **ÓRAIG**
a Modern Cabaré

Bölgyek figyelmébe!
A legújabb bécsi modellek megérkeztek
M. Nagy Mihályhoz
Péterfia-utca 8. szám.
Olcsóbb mint bárhol. Női és férfi kalapalkításokat pontosan eszközöl.

NEUMANN JÓZSEF
ERKŐ CIPŐÁRUHÁZA PIAC 75.
Nagy választék női, férfi és gyermekcipőkben.
Fehérvászon cipők. Szolid árak. Szandálok.

Mindenféle arcbántalmak
szepítő, pattanás, arc é kézvörösség ellen használgjon
Kozró ÉVA arckenőcsőt és szappant
Készíti: **KORZÓ DROGUERIA** Piac-u. 42.
Pipere szappanok és illatszerek nagy raktára.

Tavaszi női felöltő ujdonságok megérkeztek legnagyobb választékban

Csoda szép ruhák. Elegáns kosztümök. Divatos női felöltők covercő, berberi és angol kelméből. Nappa és antilop kabátok
Eredeti párizsi modell kalapok.
A téli szezonból visszamaradt prémés velour, plüss és szőrme kabátok olcsón.

Vágja ki! Tegye el!
Őrizze meg!
Ha ezt a hirdetést felmutatja
20%
kedvezményben részesül a:
HAJDUSÁGI FÉRFIRUKA ÁRUHÁZBAN
ahol dus választékban kaphatók tavaszi férfi és fiúfelöltők a legújabb divat szerint.
Sport nadrágok
Csikos nadrágok
Gyermekek ruhák
Mérték utáni rendelésekre dus választék divatos ujdonságokban.
Piac-utca 67. sz.
Tisztviselőknek árkedvezmény!